

Міністерство захисту довкілля
та природних ресурсів України
вул. Митрополита Василя
Липківського, 35, м. Київ, 03035
Відділ оцінки впливу на довкілля
e-mail: OVD@mepr.gov.ua

вих. № 61 від 01.08.2024 р.

Зауваження та коментарі до звіту з оцінки впливу на довкілля

Реконструкція формульної лінії ПЛ15 СФЛЦ корпус №2 ТОВ «МЕТІНВЕСТ-КРМЗ» з модернізацією технологічного процесу з використанням піщано-глиняної суміші на технологічний процес з використанням холоднотвердіючої суміші фуранового процесу, що виготовляється на обладнанні (змішувачі продуктивністю 80 т/год та 20 т/год) компанії «FAT»

На виконання вимог Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» Коаліція громадських організацій «Досить труїти Кривий Ріг» розглянула Звіт з оцінки впливу на довкілля ТОВ «МЕТІНВЕСТ – КРМЗ», код ЄДРПОУ **35484610** (ідентифікаційний номер **8610(2023101111157)** від **31.10.2023 р.** у Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля) та надає зауваження та коментарі до цього документу та планованої діяльності взагалі.

Звіт з оцінки впливу на довкілля не відповідає вимогам статті 6 ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля», з наступних підстав.

На **ст. 6, 50** вказано, що розмір нормативної санітарно-захисної зони обґрунтований та узгоджений Держпродспоживслужбою України від 16.12.2021р. Але, якщо відбуватиметься заміна технологічного процесу, згідно вимог діючого законодавства підприємство повинно розробити новий Проект визначення санітарно-захисної зони, надати його на державну санітарно-епідеміологічну експертизу та отримати її висновок. Фуранові процеси та викиди від них є недостатньо дослідженими. Згідно **п.5.8 Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів (ДСП-173)**, «у разі організації нових, не вивчених в санітарно-гігієнічному відношенні виробництв та технологічних процесів, а також будівництва (реконструкції) великих підприємств I та II класів небезпеки та їх комплексів, що можуть несприятливо впливати на навколишнє середовище та здоров'я населення, розміри санітарно-захисних зон слід встановлювати у кожному конкретному випадку з урахуванням даних про ступінь впливу на навколишнє середовище аналогічних об'єктів, які функціонують у державі та за її кордоном та відповідних розрахунків». **П.5.9.** вказаного документу вимагає: «Розміри санітарно-захисних зон для нових видів виробництв, підприємств та інших виробничих об'єктів з новими технологіями, а також зміна цих зон (збільшення чи зменшення згідно з пунктом 5.7) затверджуються Головою Державної служби з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів на підставі результатів проведення державної санітарно-епідеміологічної експертизи відповідних матеріалів.

Мешканці найближчих житлових масивів багатоповерхової забудови тривалий час скаржились на нестерпний сморід, джерелом якого згодом було визначено саме ливарне виробництво та термічне розкладання складових формувальної суміші. Підприємство запевнило мешканців та ОМС, що вивчить склад та кількість забруднюючих речовин, що потрапляють без очищення в атмосферне повітря через аераційні ліхтарі та інші отвори виробничого приміщення. Але так і не зробило цього. У планованій діяльності передбачено використання похідних фурана (фурфурола, фурфурилового спирту та ін. компонентів суміші). Ці речовини також мають характерні різкі запахи. До того ж фурфурол є токсичною речовиною, що впливає на нервову систему і спричиняє подразнення шкіри та слизових оболонок, судоми і паралічі. При хронічній дії може викликати екземи, дерматити, хронічний нежить. Споживання і вдихання фурфуролу спричиняють отруєння, що включає збудження, головний біль, запаморочення, нудоту і, зрештою, втрату свідомості та смерть через дихальну недостатність. Вплив фурфуролу може спричинити подразнення шкіри та дихальних шляхів і навіть викликати гідронефроз. Тривалий контакт зі шкірою може викликати подразнення шкіри та унікальний і чутливий сонячний опік. За дослідженнями токсичності фурфурол може спричиняти пухлини, мутації та пошкодження печінки і нирок у тварин. Інші компоненти також токсичні. Тож **вважаємо за необхідне розробити новий Проект визначення санітарно-захисної зони, надати його на державну санітарно-епідеміологічну експертизу та отримати її висновок.**

Крім того, на **ст. 22** зазначено матеріали, що використовуються як зв'язуючі для отримання формувальної суміші, які при змішуванні без піску можуть увійти в екзотермічну реакцію з можливим вибухом. Проте **відсутня інформація** про склад та кількість забруднюючих речовин, що виділятимуться при вибуху в разі аварійної ситуації, або при нагріванні (під час технологічного процесу) цих речовин, їх небезпечність для здоров'я людини, рослинного та тваринного світу.

Суперечливі відомості щодо викидів в атмосферне повітря наведені і далі в Звіті, що розглядається. Так, **наст. 44** зазначено, що від нового джерела викиду надходитимуть в атмосферу забруднюючі речовини: речовини у вигляді суспендованих твердих частинок недиференційованих за складом, спирт метиловий, фурфурол, формальдегід. А відповідно до інформації у **додатку І** під час контакту форми з гарячим металом виділяються такі забруднюючі речовини, як ксилоли, толуоли, насичені вуглеводні. Проте ці речовини не зазначені в звіті у викидах в атмосферне повітря. Вони мають різкий запах і канцерогенний вплив. За останні роки до **ОМС надходило багато скарг** від населення мікрорайонів Індустріальний, Гірницький, Східний про забруднене повітря та неприємний запах. Значна частина цих людей працює на промислових підприємствах міста у важких умовах зі значним рівнем забруднення повітря робочої зони. Згідно діючого законодавства та гігієнічних норм, у перервах між робочими змінами їм треба забезпечити безпечні умови для відпочинку та сну. Вважаємо не достатньо дослідженим питання впливу планованої діяльності на довкілля та здоров'я населення. Тому підприємство має провести всі **додаткові дослідження впливу на довкілля та здоров'я населення відповідно до статті 5 закону України «Про оцінку впливу на довкілля»**. Та продовжувати моніторити вплив планованої діяльності на всі складові довкілля.

В звіті **наст. 10 в таблиці 1.2** надана інформація про основні будівельні машини і механізми, що використовуються під час будівництва. Проте відсутня інформація про технічний стан обладнання, рік введення в експлуатацію, а також терміни останніх техобслуговувань. **Вважаємо, що надання неповної інформації про технічний стан обладнання унеможливорює коректну оцінку реального впливу на довкілля.**

В тексті звіту на **ст. 21** зазначено, що скидання зворотних вод (дренажних та поверхневих (дощових та талих)) здійснюється відповідно до Дозволу на спеціальне водокористування у р.Саксагань в межах м.Кривий Ріг. Проте відсутня інформація про попередню очистку таких вод. **Вважаємо за необхідне передбачити встановлення очисних систем для зворотних вод (дренажних та поверхневих (дощових та талих)).**

В тексті на **ст. 36-37 в таблиці 1.25** наведений перелік відходів, що утворюються при виконанні будівельно-монтажних робіт. Проте **відсутня інформація** про залишки кабелів, ламп. Також **відсутня інформація** про транспорт, який використовується при будівництві, його приналежність підрядникам чи підприємству, а відповідно і систему поводження з відходами від нього - шинами, акумуляторами і т.ін.

На **ст. 39** зазначені будівельні машини і механізми, що застосовуються в проекті при проведенні будівельних робіт. Рівні звукового тиску від них часто сягають **85 дБА**. Такий рівень шуму перевищує гранично допустимий на постійних робочих місцях у виробничих приміщеннях на території підприємств, згідно з табл. 2, п.5 ДСН 3.3.6.037-99. Тому вважаємо за необхідне **передбачити засоби індивідуального захисту від надмірного шуму для робітників та обов'язкове медичне страхування всіх водіїв**.

В звіті на **ст. 55** зазначено, що станція автоматизованого моніторингу стану повітря ПАС №1 працювала за адресою мікрорайон Індустріальний, буд. 69А до 24.03.2024р. Відповідно, наразі моніторинг атмосферного повітря не здійснюється, його результати не передаються в режимі реального часу на офіційний веб-портал міста Кривого Рогу. Це унеможливує для місцевої влади та громадськості оцінку впливу діяльності підприємства на стан атмосферного повітря в промисловій агломерації. До того ж, планована зміна технології лиття потребує модернізації приладу та дооснащення його газоаналізаторами на визначення специфічних забруднюючих речовин. Вважаємо за необхідне **відновити роботу автоматизованого посту моніторингу з наданням даних в режимі он-лайн у міську систему Екомоніторингу, а також розміщенням інформації про якість повітря на сайті підприємств**. Враховуючи токсичну дію речовин, передбачених до використання у планованій діяльності, **передбачити негайне інформування ОМС та населення в разі настання аварійних ситуацій згідно вимог Кодексу цивільного захисту України**.

В звіті загалом не описаний стан санітарно-захисної зони (СЗЗ), не наведена відстань від підприємства до найближчої житлової забудови та не позначена на мапі. Це унеможливує повний аналіз негативних наслідків планованої діяльності на довкілля та здоров'я населення. Тому наполягаємо на **проведенні комплексної інвентаризації зелених насаджень** по всій території СЗЗ, адже, враховуючи скарги містян, озеленення тут не достатнє. Тим більше відстань від планованої діяльності до території екомережі «Криворізький техногенно- урбаністичний комплекс» становить близько 550м.

На **ст. 82** вказано, що в районі планованої діяльності на відстані 700м на південь обліковується мала річка Калетіна, ліва притока р.Саксагані. Проте відсутня інформація про вплив підприємства на цей водний об'єкт. Далі по тексті звіту в **розділі 5** зазначено, про відсутність скидів у поверхневі водойми. А відповідно до інформації у **додатку II** є спецдозвіл на скид зворотних вод. Вважаємо це маніпуляціями, адже громадськості не зрозуміло, чи впливає підприємство на поверхневі водні об'єкти, чи є скиди. Тому **наполягаємо на забороні скидання стічних, дощових, конденсатних вод у поверхневі водні об'єкти**.

В тексті на **ст. 91** вказано, що відведення конденсату від компресорної у кількості 1,5л/год планується в існуючу мережу стічної каналізації. Проте відсутня інформація про хімічний склад конденсату, адже це нова технологія з використанням нової речовини, яка мало описана в науковій літературі. В Звіті відсутні відомості про вплив цього конденсату на якість води, цілісність мереж. На громадських слуханнях нам повідомили, що компресорна розташована в окремому приміщенні, абсорбції не відбувається. Проте вважаємо за необхідне **провести всі додаткові дослідження впливу нової технології на якість води та цілісність мереж відповідно до статті 5 закону України «Про оцінку впливу на довкілля»**.

В розділі 5.2.2 на **ст. 100** наведена оцінка за видами та кількістю забруднення ґрунту та надр, яке виникає у результаті провадження планованої діяльності. Проте **відсутня**

інформація про місця обслуговування автотранспорту, де відбувається миття та ремонт машин, а саме про їх облаштування, наявність, комплектацію та обслуговування споруд для очистки стоків.

В розділі **5.3.1 на ст. 103-108** наведена оцінка ризику впливу планованої діяльності на здоров'я населення, проведені розрахунки. Проте відсутня інформація про вплив суміші речовин на здоров'я населення, про склад викидів при нагріванні, загоранні, що можливе при надзвичайних ситуаціях. Відсутні посилання на наукову літературу, дослідження і т.ін. Тим паче матеріали, які використовуються як зв'язуючі для отримання формувальної суміші, при змішуванні без піску можуть увійти в екзотермічну реакцію з можливим вибухом. **Вважаємо не достатньо дослідженим питання впливу планованої діяльності на довкілля та здоров'я населення. Тому підприємство має провести всі додаткові дослідження впливу на довкілля та здоров'я населення відповідно до статті 5 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».**

В додатку Т надані протоколи дослідження повітря населених місць за 2021 р. Вважаємо подібні дослідження застарілими. Наполягаємо на проведенні нових, актуальних досліджень впливу підприємства на атмосферне повітря.

Окрім того, в ході проведення громадських слухань з оцінки впливу на довкілля стало відомо від представників органів місцевого самоврядування, що плановану діяльність, яка є предметом обговорення в цій процедурі, фактично буде виконувати інше підприємство. ТОВ «МЕТІНВЕСТ-КРМЗ» не спростовувало такої інформації. Цей факт є одним з видів правопорушень, передбачених статтею 15 ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля», в зв'язку з чим коаліція громадських організацій «Досить труїти Кривий Ріг» вважає неможливим надання висновку з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності «Реконструкції формувальної лінії ПЛ5 СФЛЦ корпус №2 ТОВ «МЕТІНВЕСТ-КРМЗ» з модернізацією технологічного процесу з використанням піщано-глиняної суміші на технологічний процес з використанням холоднотвердіючої суміші фуранового процесу, що виготовляється на обладнанні (змішувачі продуктивністю 80 т/год та 20 т/год) компанії «FAT».

Координатор Коаліції громадських
організацій «Досить труїти Кривий Ріг»

О.В. Шафранова